

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR SOTENÄS PASTORAT

Foto Mattias Schläger

Pastoratet ingår i Norra Bohusläns kontrakt i Göteborgs stift.

Kyrkofullmäktiges godkännande 2 juni 2020 § 26

Kyrkoherdens godkännande datum 2 juni 2020.

Underskrift *Mattias Schläger*

Församlingsinstruktionen utfärdad av Domkapitlet i Göteborgs stift:

INLEDNING

Sotenäs pastorat bildades 2018 av Södra Sotenäs församling, Tossene församling och Hunnebostrands församling. Pastoratet ligger på Sotenäset med samma gränser som Sotenäs kommun som har ca 9 000 invånare, varav 66 % är medlemmar i Svenska kyrkan. Medlemsantalet sjunker i samma takt som rikets och vi väntar stora ekonomiska utmaningar i framtiden. Geografiskt är pastoratet litet och rymmer flera kustsamhällen som Hunnebostrand, Bovallstrand, Smögen, och Kungshamn som är centralort. Det finns mindre tätort och inlandsbygd som Tossene och Askum.

OMVÄRLDSBESKRIVNING OCH ANALYS

Sotenäs har traditionellt präglats av stenhuggar- och marin matberedningsindustri samt småjordbruk och har varit ett populärt resmål genom närheten till havet. I nutid präglas samhället fortsatt av sin närhet till havet, matberedningsindustri och som attraktiv besökskommun för såväl inhemska som utländska turister, från främst Norge och Tyskland. Det finns många campingar och gästhamnar. Hälften av bostäderna ägs av deltidboende och kommunen räknar med en miljon besökare årligen.

Sotenäs har en stabil arbetsmarknad, en lägre eftergymnasial utbildningsnivå än riket, och låg frekvens långtidsarbetslösa och många småföretagare. Men även i Sotenäs har sjukpenningtalet ökat under de senaste åren liksom i hela landet. Psykiska diagnoser står för den största ökningen. Sotenäs kommun är en utpendlingskommun för såväl gymnasieungdomar som vuxna. Kommunen har gjort en överenskommelse av nyetablering av ett företag med fiskeindustri. Om det blir genomfört kommer det att innebära inpendling och tillväxt och generera cirka 2000 nya arbetstillfällen.

Det finns få allmänna kommunikationer vilket ger begränsad rörlighet för dem utan bil och körkort. Det ska beaktas i planering av verksamhet och gudstjänster.

Kommunen saknar gymnasium, vilket ger mindre möjligheter att engagera gymnasister som unga ledare eller finna tid för ungdomsgrupp i veckorna. Genom pendlingen har ungdomarna långa dagar eller så flyttar de tidigt till andra kommuner. Sotenäs kommun har demografiskt en åldrande befolkning. År 2028 kommer Sotenäs vara den kommun i landet som har högst andel befolkning över 80 år. Många flyttar till sina fritidsboenden efter pensionen. Med en hög andel äldre som lämnat sina nätverk bakom sig finns risk att uppleva stor ensamhet då den ena parten dör. Genom sin äldre befolkning finns utmaningar för kommunen att svara för äldreomsorg, och för pastoratet att möta dessa personer och inbjuda dem till gemenskap. Pastoratet bör tänka in att erbjuda verksamheter som inkluderar rörelse, utomhusaktiviteter och sträva efter att erbjuda hälsosamma kostalternativ vid samlingar.

Församlingarnas verksamhet påverkas av fritidsboende och turism genom sina många vigslar och dop. Även gudstjänsterna får nya deltagare under sommarsäsongen särskilt i musikgudstjänsterna.

De kyrkliga traditionerna har präglat de olika församlingarna på skilda sätt. Det har funnits såväl gammalkyrklighet och schartauanism, folkkyrklighet som karismatisk rörelse. Det ekumeniska samarbetet med dåvarande Missionskyrkan på Smögen (nu Ekumeniakyrkan) har varierat över tid. Vi ser att samhälle och församlingar präglas av historien både i positiva och negativa bemärkelser. Det kan finnas en rikedom i att kyrkan har olika uttryck samtidigt som Svenska kyrkan till sin karaktär är en öppen folkkyrka och alltid ska sträva efter att inkludera och aldrig exkludera.

Vi ser att seden att döpa, vigas och begravas i Svenska kyrkans ordning försvagats men ändå är stark. Även deltagande i kyrkans vardagsverksamhet och gudstjänster försvagas, vad gäller samtliga åldrar. Deltagare i kyrkans verksamheter blir allt äldre vilket bland annat är en följd av demografin, vi har en stor utmaning att nå nya grupper i alla åldrar som kan vara delaktiga i församlingarnas liv.

VISION

Sotenäs pastorat vill verka för att församlingarna ska växa. Det inbegriper både växt för den enskilde, vad gäller antal engagerade på olika sätt och att genom människors engagemang i församlingar som får vara en viktig del i deras vardagsliv.

Vi lever i en bygd som starkt hör samman med havet, som historiskt och i nutid präglas av fiske. Därför kan vi på olika sätt relatera till kallelsen av de första lärjungarna vid sjön. Bibelorden beskriver hur Jesus kallar sina lärjungar.¹ I Lukasevangeliets skildring sköljer fiskare sina nät som är tomma på fisk, säkert finns besvikelse över utebliven fångst. Det är nära till hands även för oss att bli bedrövade när vi ser medlemstalen sjunka och att stora grupper står utanför församlingarnas gemenskap. "Fångsten" blir inte den vi önskat eller vågat hoppas. Jesus ord, att ro ut en bit och lägga näten på djupt vatten, där fisken finns, kan bli ett tydningsord. I läsning av Johannesevangeliet² uppmanas lärjungarna av den uppståndne Kristus att lägga ut nätet på andra sidan båten. Vi kan alltså lägga ut nätet i samma vatten igen, och få fångst, fast på ett annat sätt än det förväntade.

Att få fisk i sina nät, kräver tålmod och arbete och att ro ut igen och åter lägga ut näten. Vatten är något som rör sig och förändras, också under ytan. En klok fiskare känner förhållandena och vattnet där nätet ska läggas ut. Församlingarna behöver finnas med i sin tid och ha närkontakt med den. Att kunna följa med i vattnets (samhällets) rörelse för att kunna förstå den och tolka den. Vi behöver våga lägga i nätet både på djupt vatten, och på andra sidan, alltså tänka på annat sätt. Det kräver

¹ Matt 4:18-22,, Mark 1:16-20, Luk 5:1-11,

² Joh 21:1-6

också att som församling vara lyhörd för vilka uppmaningar, vilka vatten Jesus visar och att följa honom. Som kristna behöver vi aldrig frukta vare sig att göra det annorlunda eller att lägga ut på djupet. I rörelsen och djupet finns Gud.

Jesus ger lärjungarna förtroende att följa honom och att sprida budskapet om honom vidare. Genom missionsbefallningen vidgas lärjungaskapet från kallelsen av de första lärjungarna till varje kristens uppdrag. Visionen är därför att församlingarna blir en plats för människofiskare som både bjuder in till en öppen gemenskap och går ut. Detta uppdrag gäller hela församlingarna och är inte förtroendevalda eller personals enskilda angelägenhet. Tydningsordet är "Jag ska göra er till människofiskare".

PASTORALA PROGRAMMET

GUDSTJÄNST

Gudstjänst är att göra tjänst åt Gud samtidigt som Gud tjänar oss. Kristus är i församlingens mitt. Vi vill ha en bredd i gudstjänstfirandet, där liturgin ska leva. Det ska finnas en mångfald i hur gudstjänster firas eftersom trons dialekter kan vara många och för att fler människor ska finna en väg in i gudstjänsten. Gudstjänsten ska befästa och utveckla relationer både horisontellt och vertikalt, det vill säga människor emellan och mellan människa och Gud. Den ska genom olika uttryck väcka glädje, engagemang och delaktighet. Grupper och körers medverkan ska inte vara uppträdanden utan främst vara en integrerad del i församlingens gemensamma lovsång och bön.

Samtidigt som gudstjänsten ska vara kravlös att delta i så ska det finnas utrymme för att öka det personliga engagemanget och kunna växa i uppgifter. Gemenskapen kan fördjupas vid kyrkkaffe eller måltid efter gudstjänsten.

Var söndag och helgdag firas huvudgudstjänster i samtliga församlingar. En i Tossene församling, en i Hunnebostrands församling. I Södra Sotenäs församling firas alltid en, men oftast två gudstjänster som huvudgudstjänst. Två av pastoratets gudstjänster är mässa eller högmässa. Mässa på veckodagar firas varje vecka i Södra Sotenäs församling och varannan i Hunnebostrands församling.

UNDERVISNING

Undervisningen sker i ett sammanhang med ett livslångt lärande på dopets grund. Undervisningen är en livsnödvändig kost på den kristnes väg genom livet och behöver ges på olika sätt. Den behövs också för den som vill närma sig tron. Formerna för undervisning kan ske både i samtalsform och traditionella bibelstudier, men församlingarna behöver också finna nya vägar för undervisning. Vi ser att en traditionell undervisning inte givet attraherar de breda grupperna utanför kyrkan.

Undervisningen behöver ske även utanför kyrkans och församlingshemmens väggar. Till exempel genom skol- och företagsbesök samt i sociala och tryckta medier.

DIAKONI

Diakoni är hela församlingarnas uppdrag att bry sig om människor särskilt när livet är svårt. Alla människor kan hamna i utsatta situationer i sina liv. Den existentiella och ofrivilliga ensamheten är stor och finns i alla åldrar. Den kan relateras till utsatthet, mobbing, sjukskrivning, arbetslöshet, sorg, sjukdom, psykisk ohälsa eller annat. Församlingen vill vara en plats där också livets skörhet får en plats och ryms i gemenskapen.

Även i en välmående kommun som Sotenäs finns en nöd, om än ofta dold. Nöden uttrycker sig bland annat i ensamhet och missbruksproblematik. Det finns särskilt utsatta grupper, om än små, men inte mindre viktiga. Eftersom många i församlingarna är äldre och förväntas bo kvar hemma finns en ökad risk för ensamhet då partner eller vänner dör.

De diakonala behoven varierar mycket mellan vinter- och sommarsäsong. Sommartid uppstår nya diakonala behov då många unga vuxna gästar kommunen, både för att arbeta och spendera ledighet. Vi behöver hitta fler samarbetspartners för att nå de med psykisk ohälsa och i övrigt särskilt utsatta. Pastoratet vill fortsatt stötta "Hela Människan" i samarbetet med verksamheten "Linus och Lina" som bedriver grupper för barn där problematik finns i hemmet.

MISSION

Mission är att nå ut till människor med budskapet om Jesus Kristus. Evangeliet räcks åt alla och som församling vill vi nå ut till fler människor än vi gör idag. I församlinglivet finns idag en representation av en relativt homogen grupp. Vi vill att församlingens gemenskap ska utgöras av människor som kommer från olika samhällsklasser, där olika åldrar, sexuella identiteter och etnicitet möts. Vi vill öka medvetenheten hos församlingen att vi genom vilka vi är, och vad vi gör i våra vardagliga liv även är ett vittnesbörd om evangeliet. Vi är inte fullkomliga, utan omslutna av Guds nåd, och behöver öva på att genom våra liv, i ord och handling vara vittnesbörd. Tro och handling behöver hänga ihop.

PRIORITERADE OMRÅDEN

KONFIRMANDER

Vi vill möta barn och ungdomar i konfirmandundervisningens dopuppföljning. Församlingarna vill verka för att ungdomar i en trygg miljö ska få tillgång till den livstolkning som kristen tro visar på. Detta är inte minst viktigt i en tid där psykisk ohälsa hos yngre är utbredd. Att verka för att det finns en välkomnande och öppen miljö för ungdomar ska vara hela församlingens angelägenhet.

Ungdomar berikar församlingarnas liv genom sina livserfarenheter och sin tro. Konfirmationen kan vara en god start till ideellt engagemang.

Vi vill prioritera konfirmander eftersom antalet konfirmander sjunkit dramatiskt, över relativt kort tid. Vi är oroliga för att Sotenäs pastorat i närtid står utan konfirmander om utvecklingen inte vänds. Här behöver vi ta krafttag och arbeta strategiskt, långsiktigt och uthålligt över församlingsgränserna. Arbetet behöver grundläggas tidigt, redan vid dopet med en fortsättning i barngrupper och med kontaktskapande i skolor och på fritidsgårdar och andra sammanhang där barn och ungdomar finns.

IDEELLT ENGAGEMANG

Ideellt engagemang är ett sätt att leva i sitt lärjungaskap. Människor ska utifrån sina olika gåvor ha möjlighet att engagera sig, både regelbundet och långsiktigt och genom enstaka uppdrag. Vi vill göra det enklare för fler att engagera sig ideellt genom att samordna det arbetet även genom digitala plattformar.

Att vara ideell under goda förutsättningar, uppmuntran och trygga former kan vara djupt meningsfullt både i kyrkans nu och i hennes framtid. Vi ser en risk att ideella endast ses som hjälpedor till personal eller som obetald arbetskraft, särskilt i en tid med svårighet att rekrytera personal och begränsad ekonomi. Därför finns skäl att betona att ideellt medarbetarskap är att hörsamma kallelsen till lärjungaskap och tjänst i Guds församling. Vi vill uppmuntra ideella till att regelbundet delta i gudstjänst, där har de en viktig uppgift att bära upp gudstjänsten, också de gånger de inte har en konkret uppgift.

KYRKAN I SAMHÄLLET

Församlingarna vill vara aktiva i närsamhället och samverka med kommun, näringsliv och föreningar i flera olika frågor. Många lever och besöker Sotenäs på grund av närhet till havet och storslagen natur. Sotenäs är rikt på naturupplevelser och har naturreservat. Sotenäs kommun har tillsammans med grannkommuner ett starkt engagemang i frågor om ett hav rent från bland annat plast. En marin återvinningsstation drivs av kommunen. Församlingarna vill arbeta med miljö och hållbarhetsfrågor. Utifrån sitt skapelseansvar vill församlingarna både öka medvetenheten om att värna skapelsen, samt genom handling bidra till minskade klimatavtryck och en sundare närmiljö.

BARNKONSEKVENSPANALYS

Barnperspektivet har beaktats i Församlingsinstruktionen. Det framgår särskilt tydligt i de prioriterade områdena. I korthet understryker området "Konfirmander" såväl barn som ungdomars ställning i församlingen. "Ideellt engagemang" bemyndigar barn och ungdomar som ideella i till exempel gudstjänster. "Kyrkan i samhället" inbegriper samarbete med förskolor, skolor och föreningar och betonar också miljö- och klimataspekter.

DOMKAPITLET'S REGLER MM.

1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett år

Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst med nattvard firas:

45 gånger per kyrkoår i Södra Sotenäs församling

25 gånger per år i Tossene församling

25 gånger per år i Hunnebostrands församling

2. Minsta antalet huvudgudstjänster i församlingar i pastorat

Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst firas:

60 gånger per år i Södra Sotenäs församling,

50 gånger per år i Hunnebostrands församling

50 gånger per år i Tossene församling

3. Ekumenisk huvudgudstjänst

Domkapitlet har beslutat att ekumenisk huvudgudstjänst får firas 4 gånger per år i Sotenäs pastorat.

De samfund som förutom Svenska kyrkan deltar är: Equmeniakyrkan Smögen, Pingstkyrkan

Uddevalla och Equmeniakyrkan Betel Hunnebostrand.

4. Musikerbefattning

Domkapitlet har beslutat att minst en av pastoratets kyrkomusiker skall vara kantor.

5. Konfirmander

Domkapitlet har beslutat att pastoratets församlingar ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

6. Ekumeniskt avtal planeras upprättas med Equmeniakyrkan Smögen.

7. Hur prästtjänsterna disponeras

a) Stiftsstyrelsen har beslutat att minst 3 komministerbefattningar, skall finnas i pastoratet, utöver kyrkoherde

b) I pastoratet finns två befattningar arbetsledande komminister, en i Södra Sotenäs församling och en för Tossene och Hunnebostrands församlingar, samt en komministerbefattning med huvudsaklig tjänstgöring i Södra Sotenäs församling.

8. Övriga tjänster

I pastoratet finns två diakonbefattningar.

9. Kyrkor i pastoratet

Kungshamns församling med Kungshamns, Smögens, Askums och Malmöns kyrkor.

Hunnebostrands församling med Hunnebostrands kyrka.

Tossene församling med Tossene och Bovallstrands kyrkor.

Inom pastoratet finns två kapell, Hovenäsets kapell som ägs av Hovenäsets kapellförening och Hållö kapell som ägs av Hållö kapellförening.

10. Kyrkornas nyttjande

Bovallstrands kyrka: 1,61 ggr/vecka.

Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster, lunchandakter

Tossene kyrka: 0,25 ggr/vecka.

Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster.

Hunnebostrands kyrka: 2,13 ggr/vecka.

Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster, Stora och små gudstjänster, veckomässor.

Askums kyrka: 0,55 ggr/vecka
Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster.

Malmöns kyrka: 1,73 ggr/vecka
Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster.

Kungshamns kyrka: 1,90 ggr/vecka
Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, Stora och små-gudstjänster, musikgudstjänster.

Smögens kyrka: 2,73 ggr/vecka
Typer av gudstjänster: huvudgudstjänster, dop-vigsel- och begravningsgudstjänster, musikgudstjänster, Stora och små-gudstjänster, veckomässor.

(Hovenäsets kapell: 0,25 ggr/vecka dop-vigsel-begravningsgudstjänster, temagudstjänster, musikgudstjänster).

11. Minoritetspråk

Pastoratet bedriver ingen verksamhet eller gudstjänster på andra språk än svenska, undantaget vid själavård och kyrkliga handlingar då engelska kan användas. Då andra språk än svenska eller engelska behövs för att pastoratet ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift tas hjälp av sakkunniga vid Göteborgs stiftskansli.

AB JMC of

